

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 18. 1. 2019
COM(2019) 16 final

Odporúčanie

ROZHODNUTIE RADY

**o poverení začať rokovania o dohode so Spojenými štátmi americkými o odstránení ciel
na priemyselné výrobky**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT ODPORÚČANIA

• Dôvody a ciele odporúčania

Predseda Európskej komisie a prezident Spojených štátov amerických sa 25. júla 2018 dohodli na začatí novej fázy obchodných vzťahov medzi Spojenými štátmi a Európskou úniou s cieľom uľahčiť obchod a zabrániť vystupňovaniu napätia v oblasti obchodu.

Dňa 25. júla 2018 bolo prijaté spoločné vyhlásenie, ktoré obsahuje ustanovenia týkajúce sa odstránenia ciel na priemyselné výrobky, zvýšenej spolupráce v oblasti regulácie a noriem, uľahčenia obchodu so sýrovými bôbmi a zvýšeného obchodu so skvapalneným zemným plynom (LNG) s cieľom umožniť Európskej únii lepšiu diverzifikáciu zásobovania energiou. Strany sa takisto dohodli, že spoja svoje sily, aby lepšie chránili európske a americké spoločnosti pred nekalými obchodnými praktikami vo svete a aby úzko spolupracovali s podobne zmýšľajúcimi partnermi na reforme Svetovej obchodnej organizácie (WTO).

Na realizáciu tohto spoločného programu bola zriadená výkonná pracovná skupina, ktorá mala okrem iného určiť krátkodobé opatrenia na uľahčenie obchodnej výmeny. Dohodlo sa, že Európska únia a Spojené štáty budú počas vykonávania spoločného vyhlásenia plne rešpektovať ducha tejto dohody, pokiaľ niektorá zo strán neukončí rokovania. Obe strany sa takisto dohodli na tom, že chcú vyriešiť problematiku ciel na oceľ a hliník.

Európska komisia sa zaviazala vykonávať spoločné vyhlásenie z 25. júla 2018 v dobrej viere. Komisia pozastaví rokovania so Spojenými štátmi, ak Spojené štáty nedodržia záväzok prijatý 25. júla 2018, že sa zdržia prijímania nových opatrení voči EÚ podľa článku 232 zákona o rozšírení obchodu (*Trade Expansion Act*). Komisia môže takisto pozastaviť rokovania, ak Spojené štáty prijmú obchodné obmedzenia vývozu z EÚ na základe článku 301 obchodného zákonníka (*Trade Act*) z roku 1974 alebo akýchkoľvek iných podobných právnych predpisov Spojených štátov.

Cieľom rokovaní o odstránení ciel bude odstrániť všetky clá na priemyselné výrobky na recipročnom základe, pričom zámerom bude podstatnú časť ciel odstrániť pri nadobudnutí platnosti dohody a postupne v krátkom časovom rámci odstrániť takéto clá úplne. Priemyselné výrobky zahŕňajú všetok tovar okrem tovaru uvedeného v prílohe I k Dohode WTO o poľnohospodárstve. Pri určitých výrobkoch možno zohľadniť ich mimoriadne citlivý charakter. V tejto súvislosti je EÚ pripravená zohľadniť potenciálnu citlivosť USA týkajúcu sa určitých výrobkov automobilového priemyslu.

EÚ a USA sú najväčšími a najintegrovanejšími ekonomikami vo svete, s dlhou spoločnou históriou obchodu a podobnou úrovňou hospodárskeho rozvoja. Do USA smeruje najväčšia časť vývozu priemyselných výrobkov z EÚ a USA sú zároveň druhým najväčším vývozcom priemyselných výrobkov do EÚ (po Číne). V roku 2017 dosiahol objem obchodu s tovarom medzi EÚ a USA 633 miliárd EUR a najväčší podiel na ňom mali priemyselné výrobky (598 miliárd EUR, pričom obchod so strojmi a zariadeniami predstavoval objem 166 miliárd EUR). Na výrobu na vývoz do USA je v EÚ naviazaných približne 4,7 milióna pracovných miest. Priemyselné výrobky predstavujú väčšinu nášho obchodu s tovarom s USA (94 % vývozu z EÚ a 95 % dovozu). Obchod s tovarom medzi EÚ a USA sa za posledných 10 rokov neustále zvyšoval.

Vo všeobecnosti majú EÚ aj USA nízke clá na priemyselné výrobky. Jednoduchá priemerná sadzba na nepoľnohospodárske výrobky uplatňovaná podľa doložky najvyšších výhod dosahuje 4,2 % v prípade EÚ a 3,1 % v prípade USA. Hoci sú uplatňované sadzby pomerne nízke, už len vzhľadom na objem našich obchodných vzťahov je zrejmé, že odstránenie všetkých ciel na priemyselné výrobky bude mať významný vplyv na podniky a spotrebiteľov na oboch stranách Atlantiku.

Interná analýza s modelom vypočítateľnej všeobecnej rovnováhy MIRAGE poukazuje na to, že pokiaľ ide o zvýšenie dvojstranného obchodu, odstránenie ciel na priemyselné výrobky by bolo pre oboch partnerov prínosom približne v rovnakej miere. Vývoz tovaru z EÚ do USA by sa zvýšil o 10 % a vývoz z USA do EÚ by sa zvýšil o 13 %.

Následkom odstránenia ciel na priemyselné výrobky by boli v prvom rade významné hospodárske výhody pre malé a stredné podniky (MSP), na ktoré neúmerne vplývajú náklady na umiestňovanie výrobkov na trh. Zníženie nákladov vrátane odstránenia ciel môže prispieť k zvýšeniu konkurencieschopnosti vývozu zo strany MSP, a tým vyriešiť ich dilemu, či majú svoje výrobky vyvážať alebo nie.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Rozsah pôsobnosti tohto odporúčania sa vzťahuje len na tú časť spoločného vyhlásenia z 25. júla 2018, ktorá sa týka odstránenia ciel na priemyselné výrobky. Spoločné vyhlásenie bolo prijaté za výnimočných okolností s cieľom zabrániť eskalácii napätia v oblasti obchodu medzi EÚ a Spojenými štátmi americkými.

Cieľ, ktorým je znížiť napätie v oblasti obchodu medzi EÚ a USA, je v úplnom súlade so Zmluvou o Európskej únii (ZEÚ), v ktorej je zakotvené, že EÚ by mala povzbudzovať integráciu všetkých krajín do svetového hospodárstva aj prostredníctvom postupného odstraňovania prekážok v medzinárodnom obchode¹.

Odporúčanie na začatie rokovaní s USA o odstránení ciel by sa v žiadnom prípade nemalo vykladať ako náznak toho, že by Komisia bola ochotná odchyliť sa od existujúcej obchodnej a investičnej politiky, ako sa stanovuje v oznámení Komisie s názvom „Obchod pre všetkých: Smerom k zodpovednejšej obchodnej a investičnej politike“².

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Odporúčanie je v súlade s ostatnými politikami Únie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 207 ods. 3 a 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 3 a 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Podľa článku 5 ods. 3 ZEÚ sa zásada subsidiarity neuplatňuje v oblastiach, ktoré sú vo výlučnej právomoci EÚ. Spoločná obchodná politika sa uvádza medzi oblasťami vo výlučnej

¹ Článok 21 ods. 2 písm. e) ZEÚ.

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf.

právomoci Únie v článku 3 ZFEÚ. Táto politika zahŕňa rokovanie o obchodných dohodách okrem iného podľa článku 207 ZFEÚ.

- **Proporcionalita**

Odporúčanie Komisie je v súlade so zásadou proporcionality a potrebné vzhľadom na náš cieľ, ktorým je zmiernenie napätia v obchodných vzťahoch s USA.

- **Výber nástroja**

Rozhodnutie Rady Európskej únie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Od roku 2012 sa o možných ziskoch vyplývajúcich z odstránenia ciel uskutočnilo značné množstvo konzultácií so zainteresovanými stranami. Zorganizovalo sa viacero vypočutí a stretnutí v rámci dialógu s občianskou spoločnosťou. Tieto sa uskutočnili popri verejných diskusiách v Európskom parlamente alebo organizovaných Európskym parlamentom a v členských štátoch EÚ.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

O možných ziskoch vyplývajúcich z odstránenia ciel medzi EÚ a USA sa zhromaždili rozsiahle poznatky už v predchádzajúcich konzultačných činnostiach, ktoré prebiehali od roku 2012 (pozri odkazy a dokumenty na tomto webovom sídle:

http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=146).

- **Posúdenie vplyvu**

Proces formálneho posúdenia vplyvu sa vynechal, a to vzhľadom na politickú nevyhnutnosť rýchlo dosiahnuť zníženie napätia v oblasti obchodu medzi EÚ a USA, ktorú zdôraznil predseda Komisie po stretnutí s prezidentom USA a ktorú schválila Európska rada na neformálnom zasadnutí 16. mája 2018 v Sofii.

- **Základné práva**

Odporúčanie je v súlade so zmluvami EÚ a Chartou základných práv Európskej únie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Dohoda o odstránení ciel bude mať negatívny vplyv na rozpočet EÚ vo forme ušlých ciel v dôsledku odstránenia ciel na priemyselné výrobky, ktoré predstavujú približne 2,2 mld. EUR (údaje za rok 2017). Nepriamy pozitívny vplyv sa očakáva v podobe zvýšenia príjmov z DPH a iných daní a zvýšenia hrubého národného dôchodku.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Procedurálne aspekty**

V mene EÚ bude rokovať Komisia. V súlade s článkom 218 ods. 4 ZFEÚ sa navrhuje, aby Rada Európskej únie určila za výbor, po porade s ktorým sa musia viesť rokovania, Výbor pre obchodnú politiku.

Európsky parlament bude informovaný vo všetkých etapách konania v súlade s článkom 218 ods. 10 ZFEÚ.

Komisia zverejní toto odporúčanie a prílohu k nemu bezprostredne po jeho prijatí.

Komisia odporúča, aby sa smernice na rokovania zverejnili bezprostredne po ich prijatí Radou.

Odporúčanie

ROZHODNUTIE RADY

o poverení začať rokovania o dohode so Spojenými štátmi americkými o odstránení ciel na priemyselné výrobky

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 3 a 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 3 a 4,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Komisia sa týmto poveruje začať rokovania v mene Európskej únie so Spojenými štátmi americkými o dohode o odstránení ciel na priemyselné výrobky.

Článok 2

Rokovania sa povedú na základe smerníc Rady na rokovania stanovených v prílohe.

Článok 3

Komisia vedie rokovania po porade s [názov osobitného výboru, ktorý vloží Rada].

Článok 4

Toto rozhodnutie a príloha k nemu sa zverejnia bezprostredne po ich prijatí.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*